

רס"ן ספיר רפאל
434796
בן יעל ובנימין
נולד ב- 1940
התגייס לצה"ל ב- 1958
שרת בגדוד "ברק" (12)
נפל ב- 30.11.1971
בעת מילוי תפקידו.

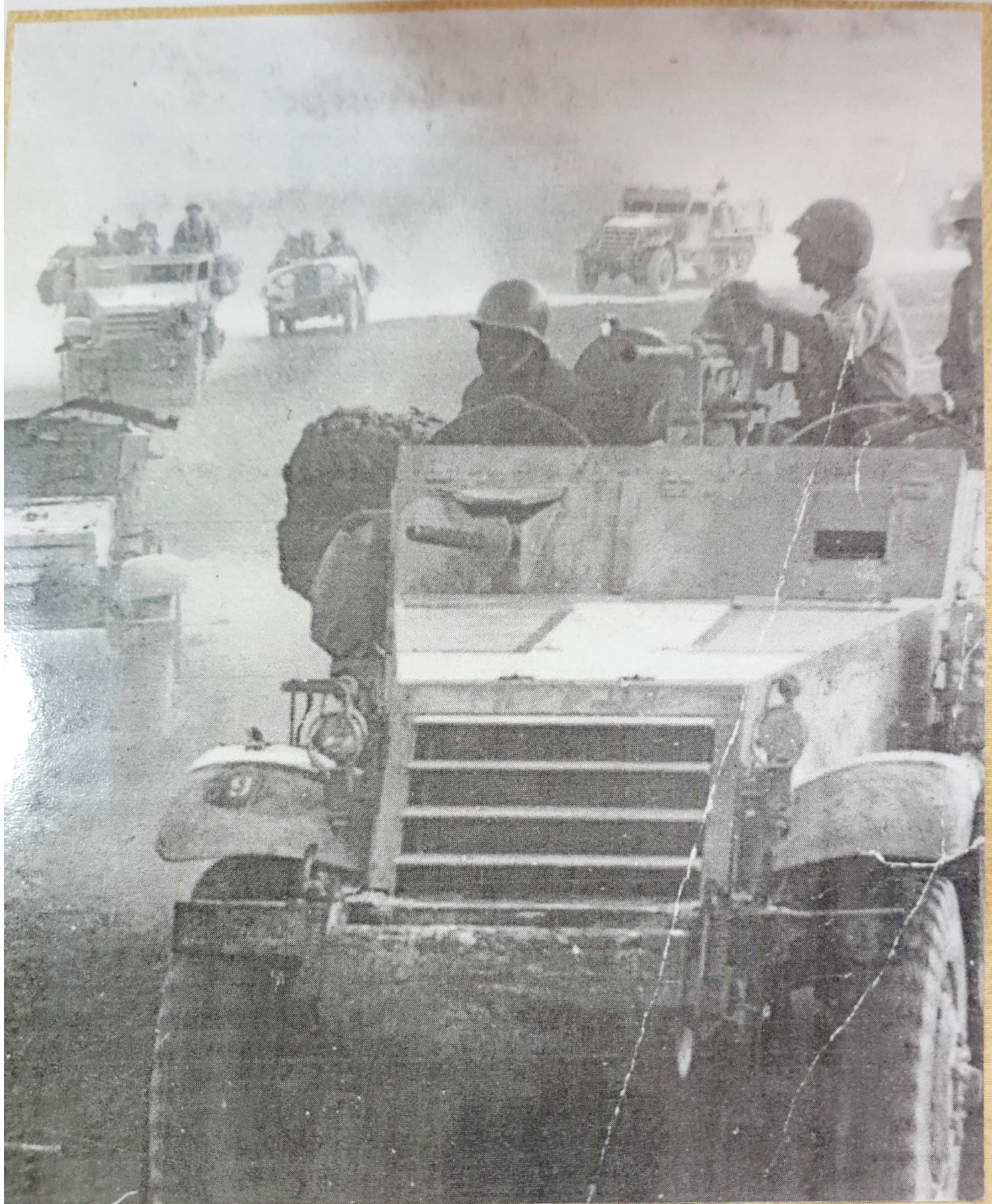
ספיר (בלחסן) רפאל,

ס בנימין ועל. נולד בשנת 1940 במקנס שבמרוקו. בשנת 1951 עלה ארצה לבדו במסגרת "עלית הנתער". למד בכפר הרא"ה ובבית הספר התיכון המקצועי "מקוה ישראל". הוא גויס לצה"ל במחצית נובמבר 1958 ובמאי 1961 הצטרף לצבא הקבע. הוא התחיל כמ"כ והגיע לדרגת רס"ל פלוגתי. שנותיים שירת כרס"ל בתפקיד מ"פ מפקדה במינוי מלא ואז החליט המג"ד כי רפאל ראוי בהחלט להעלאה בדרגה. רפאל הועלה לדרגת סגן. כך הוא התקדם בסולם הדרגות והגיע לדרגת רס"ן. בתקופת הקרבות בשנת 1967 שיבח המג"ד את רפאל על מסירותו על הביצוע המעולה של תפקידו בכל הנוגע לארגון הגדוד. גדודו הוכן אז לקרב בצורה יעילה מאוד והמג"ד זקף זאת לזכותו של רפאל בעיקר. ביום י"ב בכסלו תשל"ב (30.11.1971), נפטר בעת שירותו. הניח אישה ושלושה ילדים. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בנהריה.

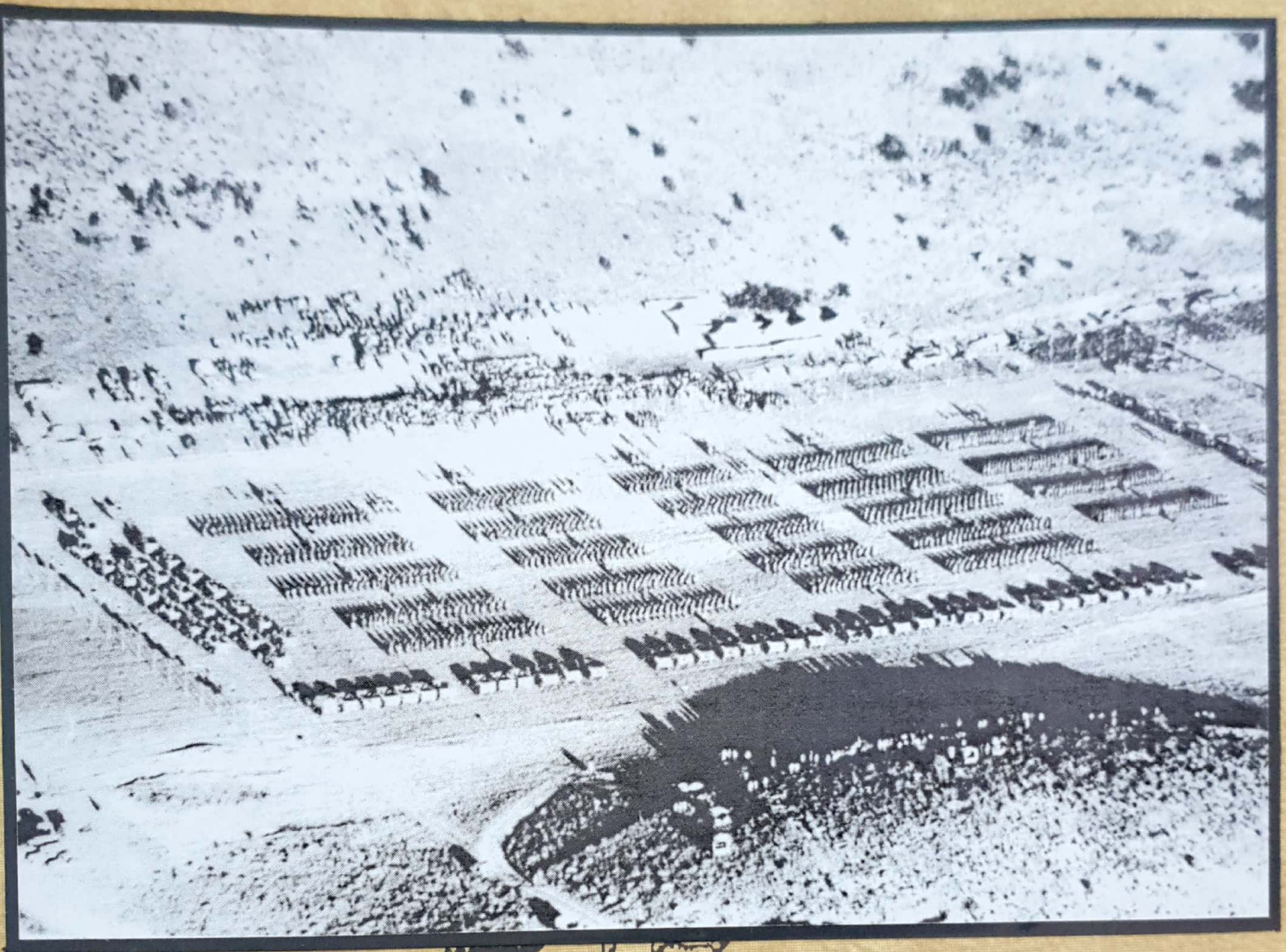
במכתב שנתקבל במשפחתו מטעם המטה הכללי של צה"ל כתוב לאמור: "אין לי ספק שאת והילדים הכרתם את רפאל יותר מכולנו. אולם עולמו האחר, בנוסף לבית ואני בהחלט מדגיש לזכותו כי היה שני בחשיבותו היה הצבאי. בצבא בילה את מיטב שנותיו ושירת ביחידות אחדות ולכל אחת תרם תרומה עצומה. בשנות שירותי הרבות בצה"ל עבדתי עם קצינים רבים מאוד ורק לעתים רחוקות מאוד זכיתי לפגוש קצין כל כך מסור, כל כך יעיל, הגון ונבון כפי שהיה ידדי רפאל. צער רב הצטערתי כאשר החליט, על אף הפצרותי, לעזוב אותנו לזמן מה. הבינותי את מניעיו שנבעו בעיקר מתוך הכרה, כי אין אדם הייב לקבל דברים כ"תכתיב של גורל" כאשר איננו שלם בתכלית עם האפשרויות העומדות בפניו ואם כן עליו לקום ולנסות דרך אחרת, עצמאית, בלי מורא. האמנתי אמונה שלמה ביכולתו לבצע כל תפקיד על הצד הטוב ביותר וכך אמנם עשיתי. כאשר קצין האפסנאות החטיבתי נפצע בתאונה מיניתיו בנוסף לתפקידו כקצין השלישות למלא גם תפקיד של קצין אפסנאות. הוא הצטיין בעבודתו וזאת בתקופה קשה של תקריות יום יום עם הצבא הסורי בגולן ועם המחבלים שפעלו גם בגזרות האחרות של החטיבה. בתפקידו כקצין שלישות חטיבתי הבין רפאל את הדבר החשוב ביותר שעל קצין שלישות לדעת שכל עבודתו קשורה בבני אדם והוא עשה הכול כדי לעזור לכל אדם עד אחרון החיילים, ולספק את כל צורכיהם באהבה רבה. משום סגולות אלו ואחרות הערכתני מאוד את האדם רפאל ספיר. העבודה במחיצתו הייתה לי כחוויה וראיתי בו ידיד מסור כשם שאני הייתי לו לא אומר מלות נחמה כי נראה לי שאין נחמה לכאבכם הגדול". אחד מחבריו בצבא לשעבר, הלומד רפואה באיטליה, שלח מכתב תנחומים לאלמנה ובו הוא כותב: "אני הייתי אחד מחייליו ברמת הגולן והיה לי הכבוד לשרת תחת פיקודו. החוויות שעברתי בתקופה זו לעולם לא יישכחו ממני. לא אשכח את עזרתו ועידודו בעת שנפטר אבי וכיצד עזר לי לעבור לשרת במקום קרוב לביתי. רק ברגעים כאלה ניכר אופיו של אדם".

"יהי זכרו ברוך"

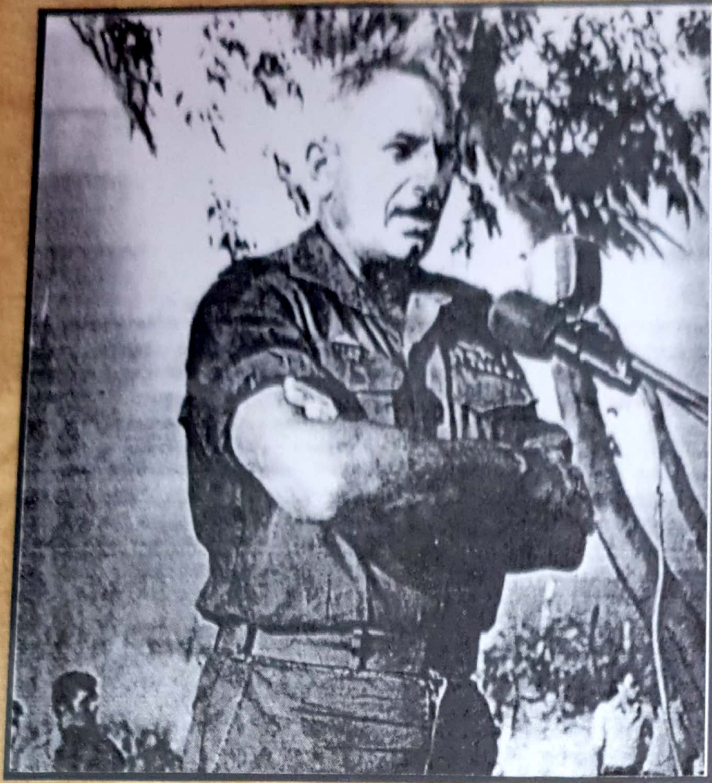
יציאה לקרב

בסיום המלחמה

מפקד החטיבה בעת שרפאל ז"ל שירת בגדוד 12 -

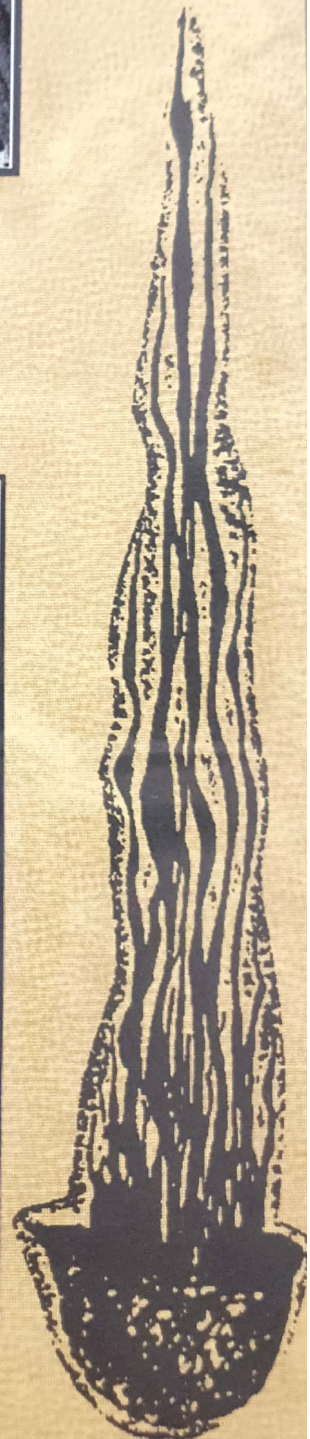

אלוף יונה אפרת (ז"ל).

מפקדו של רפאל -

סא"ל מוסה קליין (ז"ל).

מ.ד.ג.ל
למחלקת נכד

!!!
קריאה

גדר ח"ר 12
קד- 865
סיון תשכ"ז
67 יולי

חסימת 1/ ק. שליחות

הנדון: ק/434796 סגן ספיר רפאל -
העלת לדרגת סרן

1. צר לי שלא הומלץ הנ"ל לקידום עד היום, אולם לדעתי לא מאוחר פרייץ והנני ממליץ לקדמו לדרגת סרן.

2. להלן הסיבות העיקריות שבגללן הנני ממליץ עליו לדרגת סרן:-
א. תקופת שירות הקרבות
משך עבודתי עם הנ"ל בתקופת של השנה לשוחתי בגדוד, עבר הנ"ל לשביעות רצוני המלאה ובמיוחד התעלה בתקופת שרום הקרבות. בתקופה זו לא נתעוררה בעיה כלשהי בכל הקשור למנהלות בגדוד. לגדוד היו חזוזה רבות (כשבע לערך) ובכל חזוזה של הגדוד הגיעו המנהלות להפתעתי לפני הגעת כוחות הגדוד. עלי לציין בשמחה שהנ"ל היה מסור והסתגל לכל החזוזה כמהרה וללא בעיות הזיו את הגדוד+ לכל מקום שנדרשנו בהתאם להוראות החסימה. הגדוד הוכן לקרב בצורה יעילה מאד ואני רואה בו את הפעיל העיקרי לכל הפעולות שהזכרתי.

ב. ביום הקרב
הגדוד יצא לקרב. מ"פ מפקדה היה אחראי לכל החד"לים. בשעה 1900 לערך באותו יום קרא לנ"ל ק. אג"מ (רס"נ גורודיש) וסיפר לו על אבידות הגדוד וכו' במקום סינה אותו כמ"מ מג"ר / סמג"ד וכו' סגן ספיר תפס את הנ"ל הראשון שנודמן לו ועלה למצב חל-לאחר ונצח בלהש הקרב על מלאכת פינוי הנפגעים שכודאי לא הימה קלה. הנ"ל הסתכן מס' פעמים עם כל פינוי והנני רואה חובה לעצמי לציין זאת.
מיד לאחר פינוי כל הגדוד בשעות המוקדמות של הכורך הוכנה ארוחה חמה וכל הגדוד אורגן במהרה עוד בו כיום. עם כורך חוזו הגדוד לכיוון מחנה הנ"ס ושבו עלי אצאאך לציין שהגדוד חוזו בצורה טובה ויעילה.

ג. רוחק בצבא
סגן ספיר מומלץ עד היום כקצין טוב ויעיל. הנ"ל בדרגת סגן מזה שנתיים. כמו כן לנ"ל עכוב בקדום של כ-4 שנים בגלל עברו שהחל כלאך עד דרגת רס"ל פלוגתי בה החזיק כשנתיים, ולפי כך נראה לי שיש לצמצם גם את הפער בקדום שנוצר עד היום שלא באשמתו. סגן ספיר, היום, משרת בתפקיד מ"פ מפקדה במינוי מלא.

3. לרצול כל הסיבות שהזכרתי לעיל אבקשך בכל לשון לספול בקדום המהיר של הנ"ל לדרגת סרן אשר כודאי מגיעה לו.

נוי זוהר, רס"נ
ס מ ג ד

נד/א

מ.ד.ג.ל

רפי ספיר קצין שלישות חטיבתי - 29/3/1970

„ה' נתן,
וה' לקח —
יהי שם ה' מברך.”

(איוב, א' כ"א)

שושנה הרשקו,
רח' צמחיה 4,
קריית גת.

למשפחת ספיר שלום רב,

במלאת שנה לפטירתו ללא עז של יקירכם רפי, הנני שגישה צורך נטשי לכתוב אליכם מילים מספר.

שרחתי בגדוד "ברק" חתה פיקודו של רפי כסמלח סעד. עדין זכורה לי היטב עבישתי הראשונה עם רפי שהיה מ"פ מפקדה אז - "שלום לך, שמי רפי והנני מ"פ מפקדה בגדוד". הפגישה הרשימה, ללא כל רשמיות, ללא הכתבה בין פיקוד למפקד ואף לא במשרד, היה זה בחדר האוכל במחנה שרגא. ליצור קשר עם רפי היה דבר בכך, אך לרכוש את אמון נדמה לי שלא היה דבר של מה בכך. ואמנם מיגע שרכשתי אמון, לאחר שהוכחתי עצמי, קל היה לי לעבור במחציתו כי ידעתי שרפי יעשה הכל למען כוחו כדי לסייע לי במילוי תפקידי, ולא רק לטובתי כי אם לטובת הגדוד כראש ובדאשונה. לרפי הייתה פלוגה קשה, ידוע היה שהחיילים הבעייתיים מבחינה משמעת, סעד וכעיות אישיות מביעים לפלוגה מפקדה אך הוא ראה כל אחד מהם כפרט ולא ככלל. לא אחת היה כופע עלי על שהגביל מעבירה חיילים מפלוגה הרבאית לפלוגה מפקדה בשל בעיותיהם ואף כעס עלי קשות בפני המג"ד ואמר: "המגד את כל החיילים הבעייתיים היא מעבירה לפלוגה מפקדה כדי לפתור את בעיותיהם", כך כך אשר אך ידענו כולנו שאין מנוס מכך דהייבום אנו לפתור את הבעיות. ואכן לא היה חייל שאושרה לו הופשה מיוחדת ורפי לא עשה את מירב המאמצים כדי להוציאו בהקדם. הגיע המרעד בו עמד רפי לעזוב את הגדוד ואז אף קרב מועד שחרורי, את העזרה השחרור כותב לי "לריאליות למפקדיה, אך באותה מידה הרי היה הוא לריאלי לפיקודו.

רפי אינו שוכח את אנשור ובהרדע לו רצוני להתגייס לקבע, מוכן הוא לבוא לקראתי כמיטב יכולתו המגייס אותי כקצינת קישור. אך הרבה לא עזבנו יחד, רפי עזב את החטיבה ועבר להטיבה אחרת. למרות זאת הקשר אינו פרסק וכשנפגשים ברמת הגולן עדין מגלה יחס אהדה רשמה לשמוע אודות חייליו כעבר. לא אשכח את ההתפתחו בשיטחתי בהרדע לו על ניטואי, אך רפי לא הגיע לזוהרנה כפי שהבטיח, הרי ציפה אז להרלדה בבו הנוסף.

היה זה למעלה משבתיים כשראיתיו באחרונה, ברמת הגולן יושב ליד משרדו של גורר, עונד את דרגת הרס"ן שאך קיבל. כן היונה זו פעט אחרונה שראיתיו עם דרגת רס"ן יושב עליז רשמה כתמיד וכך אף בכרתה זמרתו בעיני.

בסוחה אני שכל מי ששרת תחת פיקודו ידע להעריך את כוחו הבלתי מוגבל לעבודה של רפי ששעה ימים כלילתו בעבודה כדי להבטיח את שלמות ועשיית הדברים עד הומט ממכל וכל את נאמנותו לאנשור להם לא התכחש כי אם היה באה שדום זה או אחר משרת תחת פיקודו והוא הינו מפקדו.

מרתו הטרגי של רפי הדהים את כולנו ואך מות טרגי, כי אדם המסתובב בשדות מוקשים, ליד וכיין מרשמי תחת איום אש וניצל לא אחת רמת בצורה זו, הרי הדבר כראב לנו שבעתיים. נראב לי שעוד הרבה הרבה ניתן לכתוב על רפי וכל אחד מנקודת השקפתו הוא, קשריו האישיים בטישות שונים, ולא דוקא בחיי צבא וביעור המשותף - לשרת את המולדה בגאמנות, אך נראה לי שבדברי שלי שקפתי במעט מאוד את מחשבותי אני ובוואי של אותם אנשים ששרתו במחיצתו ותחת פיקודו.

ואכן זמרתו לא הישכתו

שושנה הרשקו.

...אך נצבאר את כולם
את יפה הבואות והתלאו
כי רעות שבבאת. לעולם
לא תתן את לבן לשכוח.
אהבה מקודמת כיום
את תשובי כנען לפרוח.
חיים גלי.

הרמת כוסית בטקס החלפת

מפקד החטיבה 3/5/1970

ת.נ.צ.ב.ה.
ספיר רפאל
1940-1971

